

Rorate coeli

Halfweg december, ruim vijftig jaar geleden zongen we dagelijks in de kloosterkapel "Rorate coeli desuper et nubes pluunt justum". Wat het precies betekent, heb ik me toen nooit afgevraagd en nu lig ik er ook niet meer wakker van. Het klonk zo mooi, dat was voldoende. Met een kleine honderd man leefden we in ons klooster in uiterste soberheid, allemaal 't zelfde voedsel, allen 't zelfde lang zwart kleed, allen tegelijk gaan slapen en opstaan (altijd veel te vroeg). Allemaal hetzelfde ideaal: "het rijk Gods" zogezeid. Terwijl het buiten koud en nat en nog stekkedonker was zaten we in die kapel bij enkele brandende kaarsen, onverstaanbare latijnse gebeden zingend, te wachten op het licht dat moest herboren worden. Wat een ongelooflijk avontuur!

Nu is het spectaculair nieuws, als één zestienjarige jongen naar India vliegt om monnik te worden. Wij waren met honderden, die de wereld ontvluchtten! Neen niet via Zaventem, want hier te lande waren genoeg kloosters waar ze paters kweekten. Vanaf mijn dertiende levensjaar ben ik in zo'n streng kloosterinternaat terecht gekomen. Om de twee maanden mochten we even een paar dagen naar huis. Zes jaar later kregen we dat zwarte kloosterkleed om de lendenen en mochten we een heel jaar lang niet naar huis. Aan mijn kleinkinderen mag ik dit gruwelverhaal niet meer vertellen. Ze slapen er slecht van.

Ikzelf zit nu te glimlachen om die periode. Ja ik heb geprobeerd om heel dat avontuur uit te wissen, maar het lukt niet. Die kloostertijd zit zo vastgebetonneerd in mijn fundamenten. Daar ligt in mijn ziel zo'n dikke composthoop, van gezangen en gebeden, van wereldwijde verhalen, mythes en sprookjes, van Joden en Grieken, maar ook van Bantoes en Hindoe's, van eskimo's en indianen. De wereld die ons aanbelangde, mochten we exploreren. Schrijvers die afweken van de leer van Rome waren ketters. Ook boeken waarin een blote bil beschreven stond, die zaten niet in de kloosterbibliotheek.

Met honderden zijn we vijftig jaar geleden ook "teruggekeerd" naar de wereld. Enkele uitzonderingen zijn doorgedaan. Mijn klooster is al lang tot de grond afgebroken, verzwonden, in de aarde weggezaakt, in lucht opgegaan. En wij, schamele jonge mannen, werden uitzinnig van geluk toen we de liefde van ons leven vonden, kinders op de wereld mochten zetten en na al die jaren zelfs grootvader mochten worden. Zouden we dat niet aanraden aan alle jonge mensen, eerst een paar jaar in zo'n klooster gaan leven, desnoods in Tibet! We leefden destijds met bijna niks, tenzij de dagelijkse afwas, het schuren en schrobben van de lange gangen en trappen en vooral de dagelijkse studie van al die oude kerkvaders. De glorieuze en bij momenten schandelijke kerkgeschiedenis werd ons niet onthouden. Toen was er ook die ondoorgrondelijke Bijbel. Wat een verzameling oeroude geestige onmogelijke vertelsels! Bijvoorbeeld over de schepping van de wereld, over hoe we het

paradijs kwijtgespeeld hebben, over een herder die door een boer werd doodgeslagen, over een man die een reusachtige boot bouwde om van alle dieren ter wereld een koppel van de verdrinkingsdood te redden. Sorry voor de dinosauriërs, die konden er niet meer bij. Dan verzwijg ik nog de naam van die maagd die zonder dat daar een vent aan te passe kwam een kind ter wereld bracht. Zeg het nu eens eerlijk ... kan een toekomstige liedjesschrijver een betere opleiding krijgen! Het moet allemaal niet waar zijn, als 't ons maar pakt en iets blootlegt van het raadsel van heel de schepping.

Wat hadden onze godgeleerde professoren (onze goeroe's) toch moeite om de parabel van de talenten naar waarheid te interpreteren. Moest ik niet mijn persoonlijke goestingskes, dat tekenen en schilderen en beeldhouwen, dat altijd maar met muziek bezig zijn ... niet opofferen aan het grote ideaal, "de blijde boodschap" genaamd. Verdomme, daar ben ik op afgeketst. Dat rijk Gods is niet zoiets waar ge naartoe moet als ge dood zijt. Die man van Nazareth zal het nooit zo bedoeld hebben. Maak iets van uw leven, uw talenten zullen u de weg wijzen. Uiteindelijk mocht ik in dat klooster niet worden wie ik moest worden. Maar daar voeg ik aan toe ... dank zij die kloostertijd heb ik in alle hevigheid mijn weg gevonden.

Laat die jonge man naar zijn verre klooster in India vliegen. Blijft hij daar ... hij zal gelukkig zijn! Komt hij terug ... ook goed ... met een geweldige ervaring rijker zal hij weer thuis komen.

Willem Vermandere